

Bepalingen financiële- en procedurele rechtmatigheid Wmo 2015 en Jeugdwet

Aanleiding

Vanuit zowel zorgaanbieders als gemeenten ontvangen VWS, VNG en brancheorganisaties signalen dat er in 2015 mogelijk rechtmatigheidsproblemen gaan ontstaan in de uitvoering van de Wmo 2015 en de Jeugdwet. Deze problemen zijn een te begrijpen gevolg van de transitie, de contractering, die in 2014 onder hoge druk tot stand is gekomen, het ontbreken van een landelijk normenkader of controleprotocol voor accountants en het nog onvoldoende ingeregeld zijn van de administratieve processen tussen gemeenten en aanbieders. Het feit dat gemeenten diverse eisen stellen aan de verantwoording en de rechtmatigheid zorgt hierbij voor extra complexiteit.

De 'modeloplegger rechtmatigheidsvereisten'.

VWS is met zorgaanbieders en gemeenten (VNG) in gesprek over de mogelijke acties om verantwoording en rechtmatigheid in goede banen te leiden. De verantwoordelijkheid voor het maken van deze nadere afspraken ligt lokaal, tussen aanbieder en gemeente. De VNG heeft hiervoor een 'modeloplegger' gepubliceerd waarmee gemeenten en zorgaanbieders in staat zijn om rechtmatigheid aan te tonen. Deze modeloplegger geldt als een addendum op de bestaande afspraken van gemeenten met zorgaanbieders. Het bevat adviezen om in het transitiejaar 2015 reële en controleerbare eisen¹ te formuleren over de bepalingen in contracten en subsidieovereenkomsten die betrekking hebben op de rechtmatigheid. Met de modeloplegger kunnen vereisten worden verduidelijkt, verminderd, maar niet verzwagd. De modeloplegger focust zich op die onderdelen in de overeenkomst tussen gemeenten en zorgaanbieder die in het transitiejaar 2015 direct relevant zijn voor het creëren van de voorwaarden voor het komen tot een goedkeurende verklaring bij de gemeentelijke jaarrekening. Dit maakt de overige eisen en informatiestromen niet minder belangrijk, maar biedt duidelijkheid en prioritering in het transitiejaar. De VNG richt zich op:

1. Het recht op het verstrekken van zorg (toegang);
2. De bepaling van de omvang van de zorg (duur en intensiteit);
3. De vereisten aan de declaratie (betaling);
4. Het aantonen van de levering van zorg (levering). Dit wordt ook wel de 'materiele controle' genoemd waarbij bekeken wordt of de zorg daadwerkelijk is geleverd.

Positie Rijk ten aanzien van deze rechtmatigheidsproblematiek

Zoals hierboven beschreven ligt de verantwoordelijkheid voor het maken van nadere afspraken over rechtmatigheid tussen aanbieder en gemeente. Tussen gemeenten worden immers afspraken gemaakt over en (financiële) eisen gesteld aan de gecontracteerde dienstverlening. In dit kader is het wel van belang om te bepalen op welke wijze de landelijke wet- en regelgeving mogelijk bijdraagt aan de problematiek. Tussen de betrokken partijen is afgesproken dat het Rijk een analyse maakt van de invloed van landelijke wet- en regelgeving op deze geconstateerde rechtmatigheidsproblematiek.

Doel notitie

Het doel van deze notitie is om vanuit het Rijk aan te geven welke interpretatie gegeven moet worden aan de verschillende bepalingen van wet- en regelgeving waarin financiële- en/of procedurele rechtmatigheid aan de orde is en of deze bepalingen bijdragen aan de rechtmatigheidsproblematiek. Deze notitie richt zich daarbij dan ook alleen op:

- de Wmo 2015 en de Jeugdwet;
- de bepalingen uit de wet en regelgeving die betrekking hebben op de gemeenten (zie bijlage 1 voor een volledig overzicht), en;
- richt zich op die bepalingen die direct van invloed zijn op de voorwaarden voor het komen tot een goedkeurende verklaring bij de gemeentelijke jaarrekening 2015. Dit betreft: recht op verstrekken van jeugdhulp of maatschappelijke ondersteuning, omvang en duur van jeugdhulp of maatschappelijke ondersteuning, etc.

Conclusie zienswijze Rijk op rechtmatigheidsproblematiek²

De meeste bepalingen in landelijke wet- en regelgeving waarbij financiële en/of procedurele rechtmatigheid voor gemeenten aan de orde is, bevatten ruime bevoegdheden voor het College.

¹ Zie bijlage 1 voor een voorbeeld van een dergelijk advies.

² Zie bijlage 2 voor een volledig overzicht van bepalingen uit wet en regelgeving die financiële en procedurele rechtmatigheid betreffen.

Vanuit het Rijk zijn weinig restricties opgelegd aan de manier waarop gemeenten invulling geven aan de Jeugdwet en het voldoen aan de jeugdhulpplicht en aan de Wmo 2015. De kern van de controle ligt dan ook niet op de bepalingen in landelijke wet- en regelgeving maar op de bepalingen die zijn opgenomen in de (subsidie)verordening en contractvoorwaarden die gemeenten zelf hebben opgesteld.

In enkele bepalingen, gerelateerd aan de geconstateerde problematiek, schrijft de Jeugdwet wel een meer specifieke invulling voor die onderwerp zullen zijn van de formele controle.

Deze bepalingen, die vooral betrekking hebben op de levering van zorg, zijn:

1. Kinderbeschermingsmaatregelen en jeugdreclassering worden uitgevoerd door een gecertificeerde instelling (GI); het College dient hiertoe voldoende aanbod te hebben ingekocht (art. 2.5 Jeugdwet).
2. PGB: het College biedt de mogelijkheid deze te verstrekken mits goed onderbouwd en er aan voorwaarden is voldaan (art. 2.3.6 Wmo, art. 8.1 Jeugdwet).
3. Eigen bijdrage/Ouderbijdrage: het College int een eigen bijdrage bij het verlenen van zorg of een PGB en int een ouderbijdrage bij jeugdhulp buiten het gezin (art. 2.1.4 Wmo, art. 8.2 Jeugdwet).
4. Pleegzorg: de pleegzorgaanbieder voldoet aan de eisen gesteld in de Jeugdwet (hoofdstuk 5 Jeugdwet), de gemeente contracteert alleen pleegzorgaanbieders die hieraan voldoen.

Bij de Wmo 2015 betreft dit vooral het PGB en de eigen bijdragen.

De impact van deze specifieke invulling is relatief gering in de relatie tussen gemeente en instelling. De bepalingen 1 en 2 zullen in de inkoop een rol spelen in het kader van de procedurele rechtmatigheid, (de eisen waaraan gecertificeerde en pleegzorgaanbieders moeten voldoen). In de financiële verantwoording zullen deze bepalingen geen rol spelen. De huidige financiële rechtmatigheidproblematiek richt zich met name op omvang van geleverd zorg en/of duur van geleverde zorg. Daar hebben bovenstaande bepalingen geen invloed op.

Er kan via het keurmerkinstituut (KMI) b.v. eenvoudig geconstateerd worden of betrokken gecertificeerde instellingen (GI's) daadwerkelijk gecertificeerd zijn. De eisen omtrent pleegzorg zijn niet veranderd door de invoering van de Jeugdwet. Dit zal derhalve niet tot rechtmatigheid-problematiek leiden.

De PGB en eigen bijdrage/ouderbijdrage vormen belangrijke onderdelen uit de gemeentelijke verordening die moeten worden nageleefd, maar zijn geen onderdeel van de huidige aanpak door gemeenten en zorgaanbieders van rechtmatigheidproblematiek. Vanuit het Rijk moet nog bepaald worden hoe om te gaan met gemeenten die voor deze onderwerpen rechtmatigheidsproblemen ervaren:

- Het vraagstuk van de rechtmatigheid van de PGB's is belegd in het programma 'Trekkingsrechten PGB'
- Het vraagstuk van de rechtmatigheid van de Ouderbijdrage wordt nader beantwoord op het moment dat de resultaten van onderzoek naar de ouderbijdrage bekend zijn gemaakt (in of vlak na de zomer 2015).

Algemene conclusie

Geconcludeerd kan worden dat de landelijke wet- en regelgeving weinig tot geen belemmeringen met zich meebrengt waar het gaat om de problematiek van omvang en duur. De eisen die wet- en regelgeving stelt aan zorgaanbieders worden verantwoord via het KMI (bij GI's) en via het jaardocument bij de pleegzorgaanbieders.

Bijlage 1. Voorbeeld uit modeloplegger VNG-zorgaanbieders

Omvang van de zorg (op cliëntniveau)

In contracten kunnen verschillende soorten afspraken staan over *of* en *hoe* 'hoogte' of 'omvang' kan worden vastgesteld op het niveau van de cliënt, bijvoorbeeld:

- Vastgelegd in de beschikking (bijvoorbeeld een traject). Dan ligt het voor de hand dat de vastgelegde omvang de rechtmatige omvang is.
- Gemaximeerd in de beschikking (bijvoorbeeld aantal uur begeleiding). Dan is omvang rechtmatig mits binnen dit maximum.
- Onbegrensd (bijvoorbeeld DBC). De aanbieder is vrij om de omvang van de zorg vast te stellen. De omvang kan daarmee niet onrechtmatig zijn.³
- Gebaseerd op resultaat⁴, niet op omvang. Mogelijk is coulance wenselijk over de het aantonen van deelresultaten en deel-facturen (in geval van resultaat niet helemaal gehaald).

Situatie: De omvang van zorg geleverd aan een cliënt wijkt af van de omvang in de (beschikking / besluit / toewijzing) .

Mogelijke bepalingen:

- a) Afwijkingen zijn toegestaan en worden door de gemeente niet beschouwd als onrechtmatig;
- b) Afwijkingen zijn binnen een percentage van ... % toegestaan en worden door de gemeente niet beschouwd als onrechtmatig
- c) Afwijkingen kunnen voorkomen. Zij worden tussen aanbieder en gemeente vastgesteld en vastgelegd en worden daarna niet door de gemeente beschouwd als onrechtmatig
- d) Afwijkingen zijn alleen acceptabel (rechtmatig) als zij zijn geaccordeerd door de gemeente.
- e) Te verwachten afwijkingen moeten vooraf – voor levering – met de gemeente zijn afgestemd.

Bandbreedte: VNG acht de opties b) t/m d) de acceptabele bandbreedte. Optie a) doet een volumeafpraak (in termen van rechtmatigheid) volledig teniet. Optie b) kan met een beperkt percentage worden toegepast. Optie e) zou een te grote last op het voortraject kunnen leggen.

³ Mogelijk is de omvang vrij maar met begrenzingsen. In dat geval is de aanbieder vrij om de zorg tot de begrenzing vast te stellen, en kan de omvang (binnen de begrenzing) ook niet onrechtmatig zijn.

⁴ In deze context is ook relevant de samenloop met informatie over prijs en hoeveelheid in verband met eigen bijdrage (aan CAK). Mogelijke coulance op te nemen dat voor de rechtmatigheid alleen de resultaatafpraak naar de gemeente leidend is.

Bijlage 2A: Bepalingen financiële en procedurele rechtmatigheid Wmo 2015

Inleiding

Met de invoering van de Wmo 2015 is een aantal nieuwe taken aan de gemeentes overgedragen. Dat heeft gevolgen voor de toegang, levering en betaling van maatschappelijke ondersteuning, wat ook tot uitdrukking komt in de toepasselijke regelgeving. Daarmee ontstaat ook een nieuwe situatie op het gebied van verantwoording en rechtmatigheid. De eisen die daaraan gesteld worden, zijn mede bepalend voor de accountantscontrole.

De kern van de Wmo 2015 is dat gemeenten beleids- en bestedingsvrijheid hebben. Gemeenten bepalen zelf het recht op, de hoogte van en de duur van de maatschappelijke ondersteuning. De landelijke regelgeving legt geen beperkingen op en dat betekent dat de materiële controle bij gemeenten zich moet concentreren op de gemeentelijke verordening en de contractvoorwaarden.

Er zijn twee vormen van rechtmatigheid:

- **Financiële rechtmatigheid:** hierbij hebben handelingen en beslissingen van een organisatie directe financiële gevolgen. De rechtmatige uitvoering van de taken is direct aan een geldstroom gekoppeld.
- **Procedurele rechtmatigheid:** hierbij heeft de rechtmatige uitvoering van taken geen financiële dimensie. De uitvoering van deze taken kan niet direct aan een geldstroom gekoppeld worden en valt buiten de reikwijdte van de controleverklaring.

De ADR heeft een analyse uitgevoerd op de Wmo 2015 en onderliggende regelgeving en vastgesteld bij welke bepalingen er sprake is van financiële of procedurele rechtmatigheid. In deze notitie wordt ingegaan op die bepalingen die op de gemeenten zien. De meeste van die bepalingen bevatten ruime bevoegdheden voor het College. Vanuit het Rijk zijn weinig beperkingen opgelegd aan de manier waarop gemeenten invulling geven aan de maatschappelijke ondersteuning. Dat betekent dat de controle komt te liggen op de naleving van de verordening en de contractvoorwaarden die gemeenten hebben opgesteld. In enkele bepalingen schrijven de Wmo 2015 en onderliggende regelgeving wel een meer specifieke invulling voor die onderwerp zullen zijn van formele controle. Daarop wordt hieronder ingegaan.

Voor formele controle relevante bepalingen Wmo 2015 en onderliggende regelgeving

Artikel 1.1.1, tweede lid: vertegenwoordiging

- Hier wordt geregeld wie als vertegenwoordiger van de cliënt kan optreden.

Procedurele rechtmatigheid: het is de verantwoordelijkheid van de gemeente om vast te stellen of iemand met recht een cliënt vertegenwoordigt.

Artikel 1.1.2, eerste tot en met vierde lid: gelijkstelling met echtgenoot en gehuwd

- Hier wordt geregeld welke samenlevingsverbanden gelijk gesteld worden met het huwelijk, en mitsdien wie gelijk gesteld wordt met echtgenoot.

Procedurele rechtmatigheid: het is de verantwoordelijkheid van de gemeente of cliënt hieraan voldoet.

Artikel 1.2.1: maatwerkvoorziening

Een ingezetene komt in aanmerking voor een maatwerkvoorziening bestaande uit:

- ondersteuning van zijn zelfredzaamheid en participatie, te verstrekken door de gemeente waar hij woonachtig is;
- beschermd wonen, te verstrekken door de gemeente tot welke hij zich wendt;
- opvang, te verstrekken door de gemeente tot welke hij zich wendt.

Procedurele en financiële rechtmatigheid. Bij ondersteuning van zelfredzaamheid en participatie dient de gemeente zich ervan te vergewissen dat betrokkene inderdaad inwoner is. Zo niet dan is het verstrekken van ondersteuning onrechtmatig.

Artikel 1.2.2: vreemdelingen (ook artikel 2.1 Uitvoeringsbesluit Wmo 2015)

- Een vreemdeling komt alleen bij rechtmatig verblijf in aanmerking voor *maatschappelijke* ondersteuning;

Financiële en procedurele rechtmatigheid: de gemeente mag illegale vreemdelingen geen maatschappelijke ondersteuning bieden. Daarvoor betalen is onrechtmatig.

Artikelen 2.1.1, 2.1.2 en 2.1.3: opdracht gemeente

- Zorgplicht voor maatschappelijke ondersteuning en kwaliteit en continuïteit van voorzieningen;
- Plicht opstellen plan;
- Plicht opstellen verordening;

Financiële en procedurele rechtmatigheid: verantwoordelijkheid gemeenten; raakt de verhouding tussen Gemeenteraad en College; gemeente dient plan en verordening uit te voeren, en is gehouden daarmee samenhangende contracten na te komen.

Artikel 2.1.4, eerste tot en met vierde lid: eigen bijdragen (ook artikelen 3.1 tot en met 3.20 Uitvoeringsbesluit Wmo 2015)

- Bij verordening kan worden bepaald dat de klant een eigen bijdrage verschuldigd is.
- In de verordening kan de hoogte van de bijdrage voor verschillende soorten voorzieningen verschillend worden bepaald, kan voor bepaalde groepen een korting worden bepaald.
- In de verordening kan worden bepaald dat voor een maatwerkvoorziening of een PGB de bijdrage verschuldigd is zolang er gebruik van wordt gemaakt en dat deze inkomensafhankelijk is.
- Bij AMvB worden nadere regels gesteld

Financiële en procedurele rechtmatigheid: verantwoordelijkheid gemeenten; raakt de verhouding tussen Gemeenteraad en College; gemeente dient verordening uit te voeren

Artikel 2.1.4, zesde en zevende lid: vaststelling en innig eigen bijdrage

- Een eigen bijdrage voor een maatwerkvoorziening of een PGB wordt door het CAK vastgesteld en voor de gemeente geïnd door het CAK.
- In de verordening wordt bepaald welke instantie verantwoordelijk is voor het vaststellen en innen van de eigen bijdrage voor opvang. Het College zorgt ervoor dat het CAK hierover wordt geïnformeerd, behalve in het geval van het verlaten van het huis in verband met de risico's van huiselijk geweld.

Financiële en procedurele rechtmatigheid: de gemeente is verantwoordelijk voor de inning die het CAK dan wel de voor opvang aangewezen instantie doet.

Artikel 2.1.5: eigen bijdrage bij woningaanpassing minderjarige cliënt

- Bij verordening kan worden bepaald dat de in artikel 2.1.4 bedoelde eigen bijdrage is verschuldigd door de onderhoudsplichtige ouders en degene die anders dan als ouder het gezag uitoefent over een cliënt.
- Als de ouders gescheiden leven en er geen bedrag is bepaald voor de bijdrage in de kosten van levensonderhoud van het kind van de ene ouder aan de andere is de ouder die kinderbijslag heeft ontvangen, de eigen bijdrage verschuldigd.
- Geen bijdrage is verschuldigd als de ouders van het gezag over het kind zijn ontheven of ontzet.
- Als meer dan één persoon de bijdrage is verschuldigd is ieder van de bijdrageplichtigen de bijdrage verschuldigd.

Financiële en procedurele rechtmatigheid: de gemeente is verantwoordelijk voor het al dan niet opnemen van deze bepalingen en het vervolgens naleven daarvan.

Artikel 2.1.6: waardering mantelzorgers

- Bij verordening wordt bepaald hoe het college zorgt voor een blijk van waardering van mantelzorgers.

Procedurele rechtmatigheid: de gemeente is verantwoordelijk voor het al dan niet opnemen van deze bepalingen en het vervolgens naleven daarvan.

Artikel 2.1.7: tegemoetkoming meerkosten mensen met een beperking

- Bij verordening kan worden bepaald dat mensen met een beperking die als gevolg daarvan te maken hebben met meerkosten, een tegemoetkoming kunnen krijgen.

Procedurele rechtmatigheid: de gemeente is verantwoordelijk voor het al dan niet opnemen van deze bepalingen en het vervolgens naleven daarvan.

Artikelen 2.2.1, 2.2.2, 2.2.3 en 2.2.4: algemene maatregelen en algemene voorzieningen

- Legt gemeente de plicht op zorg te dragen voor algemene maatregelen en voorzieningen.

Financiële en procedurele rechtmatigheid: verantwoordelijkheid gemeenten; raakt de verhouding tussen Gemeenteraad en College; gemeente dient plan en verordening uit te voeren, en is gehouden daarmee samenhangende contracten na te komen.

Artikel 2.3.1: zorgplicht gemeente voor maatwerkvoorzieningen

Financiële en procedurele rechtmatigheid: verantwoordelijkheid gemeenten; raakt de verhouding tussen Gemeenteraad en College. De uitwerking zit in de contractering van voldoende aanbod. Gemeente dient plan en verordening uit te voeren, en is gehouden daarmee samenhangende contracten na te komen.

Artikel 2.3.2: onderzoek

Procedurele rechtmatigheid.

Artikel 2.3.3: spoedeisende gevallen

- In spoedeisende gevallen beslist een gemeente onmiddellijk na een melding tot verstrekking van een tijdelijke maatwerkvoorziening in afwachting van het onderzoek.

Financiële en procedurele rechtmatigheid: de gemeente dient zich te vergewissen van de spoedeisendheid; bij ontbreken daarvan is betaling voor de voorziening onrechtmatig.

Artikel 2.3.4: vaststellen identiteit burger bij onderzoek

Procedurele rechtmatigheid.

Artikel 2.3.5 (met uitzondering van het zesde lid): beslissing op aanvraag

Procedurele rechtmatigheid.

Artikel 2.3.5, zesde lid: voorliggende voorziening

- Het college kan een maatwerkvoorziening weigeren als iemand aanspraak heeft op verblijf en zorg op grond van de Wlz of daarvoor in aanmerking kan komen.

Financiële en procedurele rechtmatigheid: de gemeente zal in deze gevallen niet willen betalen, maar mag dat wel.

Artikel 2.3.6: PGB

- College verstrekt een PGB als de klant dat wenst.
- Maar alleen als het College meent dat de klant dat aan kan, de klant gemotiveerd om een PGB heeft gevraagd en de diensten veilig, doeltreffend en cliëntgericht worden verstrekt.
- Bij verordening kunnen nadere voorwaarden worden gesteld.
- Het PGB kan geweigerd worden als de kosten hoger zijn dan die van een maatwerkvoorziening of als een eerdere toekenning is herzien dan wel ingetrokken als gevolg van het leveren van onjuiste gegevens door de klant, het niet voldoen aan de voorwaarden door de klant of het niet of voor een ander doel gebruiken door de klant.

Financiële en procedurele rechtmatigheid: uitwerking dient onderdeel te zijn van de gemeentelijke verordening.

Artikel 2.3.7, tweede lid: woningaanpassing

- Het college stelt de eigenaar van de woning waarvoor een woningaanpassing is gepland in de gelegenheid zich te laten horen.

Procedurele rechtmatigheid.

Artikel 2.3.9: periodiek onderzoek heroverweging

- Het College onderzoekt periodiek of er aanleiding is om het verstrekken van een maatwerkvoorziening of een PGB te heroverwegen.

Procedurele rechtmatigheid: uit het onderzoek kan blijken dat een klant niet langer voor de voorziening in aanmerking komt.

Artikel 2.3.10: intrekken of herzien beslissing een maatwerkvoorziening of een PGB te verstrekken

- Het College kan een beslissing een maatwerkvoorziening of een PGB te verstrekken intrekken of herzien als de klant onjuiste gegevens heeft verstrekt, de klant niet langer op de voorziening is aangewezen of de voorziening niet langer toereikend is, de klant niet aan de voorwaarden heeft voldaan of de klant de voorziening niet of voor een ander doel gebruikt heeft.

Financiële en procedurele rechtmatigheid: niet herzien of intrekken van een beslissing kan leiden tot onrechtmatige betalingen.

Artikel 2.4.1: verhaal van kosten bij onjuiste informatieverstrekking

- Het college kan als het een besluit tot het verstrekken van een maatwerkvoorziening of een PGB heeft ingetrokken op grond van het feit dat de cliënt onjuiste of onvolledige gegevens heeft verstrekt, en de cliënt dat opzettelijk heeft gedaan, de geldswaarde van die voorziening of het PGB terugvorderen.

Financiële en procedurele rechtmatigheid: als de cliënt niet opzettelijk verkeerde gegevens heeft verstrekt is de vordering onrechtmatig.

Artikel 2.4.3, tweede lid: verhaal van kosten als noodzaak tot verlenen van maatschappelijke ondersteuning gevolg is van schade veroorzaakt door derden

- In het tweede lid wordt de maximale hoogte van het te verhalen bedrag bepaald.

Financiële en procedurele rechtmatigheid: het verhalen van een hoger bedrag dan hier bepaald is onrechtmatig.

Artikel 2.6.1: samenwerking Colleges

- Colleges dienen samen te werken als dat voor een doeltreffende en doelmatige uitvoering van de wet nodig is.
- Bij AMvB kunnen samenwerkingsregio's worden aangewezen.

Procedurele rechtmatigheid: artikel is minder van toepassing als gemeenten niet samenwerken of er geen AMvB is. De mate van samenwerking beïnvloedt indirect de geldstromen van gemeenten.

Artikel 2.6.2: rol SVB bij uitbetalingen PGB's

- De SVB voert namens de gemeenten de uitbetalingen van de PGB's uit.

Financiële en procedurele rechtmatigheid: de gemeente is verantwoordelijk voor de uitbetalingen die de SVB doet.

Artikel 2.6.3: mandatering

- Het college kan de vaststelling van rechten en plichten van de cliënt mandateren aan een aanbieder.

Procedurele rechtmatigheid.

Artikel 2.6.4: uitvoering door derden

- Het College kan de uitvoering van de wet door derden laten doen.

Financiële en procedurele rechtmatigheid: raakt de verhouding tussen Gemeenteraad en College. Meestal is het inkoopbeleid van te voren vastgesteld.

Artikel 2.6.5: verandering van aanbieder

- Het College ziet erop toe bij een overeenkomst met een nieuwe aanbieder dat deze in overleg treedt met de oude aanbieder over de overname van personeel.
- Het College houdt bij het verlenen van een opdracht voor het leveren van een maatwerkvoorziening rekening met de continuïteit van de hulpverlening.

Procedurele rechtmatigheid: raakt de verhouding tussen Gemeenteraad en College. De uitwerking zit in de contractering en de uitvoering van de gemeentelijke verordening.

Artikel 2.6.6, eerste lid: uitvoering door derden

- Als het College de uitvoering van de wet door derden laat doen worden in de verordening regels opgenomen over een goede prijs/kwaliteitsverhouding en over de kwaliteit van de voorziening.

Procedurele rechtmatigheid.

Artikel 4.1.1: AMHK

- Zorgplicht College voor de organisatie van een AMHK

Procedurele rechtmatigheid.

Hoofdstuk 5: gegevensverwerking

Procedurele rechtmatigheid: deze bepalingen maken het uitwisselen van gegevens mogelijk in overeenstemming met de Wet bescherming persoonsgegevens.

Artikel 6.1, eerste lid: toezicht

- Het college wijst personen aan die belast zijn met toezicht op het bepaald bij of krachtens de Wmo 2015.

Procedurele rechtmatigheid.

Artikel 8.3, eerste tot en met zesde lid: overgangsrecht

- Mensen die bepaalde vormen van zorg genoten op grond van de AWBZ kunnen dat recht nu ten aanzien van de gemeente doen gelden tot uiterlijk 1 januari 2016.
- Daarbij blijft de eigen bijdragesystematiek van de AWBZ van kracht, maar zijn de bijdragen verschuldigd aan de gemeente.

Financiële en procedurele rechtmatigheid: dit betreft alleen 2015 en is uitgewerkt in de contractering. NB: art. 19 van de uitvoeringsregeling Wmo 2015 regelt dat in het geval het hierbij om een PGB gaat, de SVB geen rol heeft.

Artikel 8.6a: voor bepaalde cliënten geldt de weigeringsgrond van artikel 2.3.5, zesde lid niet

- Cliënten die thuis wonen en een hulpmiddel of een woningaanpassing hebben aangevraagd.
- Cliënten die zonder behandeling in een instelling verblijven en een hulpmiddel ter verbetering van hun mobiliteit hebben aangevraagd.

Financiële en procedurele rechtmatigheid.

Artikel 8.9, eerste tot en met derde lid: onder de oude Wmo opgebouwde rechten en verplichtingen blijven gelden

Financiële en procedurele rechtmatigheid.

Uitvoeringsbesluit Wmo 2015**Artikel 4.1.1, eerste en tweede lid: AMHK**

- Zorgplicht gemeente voor herkenbaarheid, toegankelijkheid en bereikbaarheid AMHK.
- Procedurele rechtmatigheid: moet in het plan worden aangegeven.

Artikel 4.1.2, eerste lid: AMHK

- Zorgplicht gemeente voor voldoende deskundigheid AMHK.
- Procedurele rechtmatigheid: moet in het plan worden aangegeven.

Artikel 5.1: overname van personeel.

- plicht gemeente tot opname in overeenkomst voor maatwerkvoorzieningen dat nieuwe aanbieder in overleg treedt met oude aanbieder over overname van personeel.
- Plicht gemeente opdracht voor maatwerkvoorzieningen drie maanden voor de ingangsdatum te verlenen.

Procedurele rechtmatigheid: moet opgenomen zijn in overeenkomst.

Uitvoeringsregeling Wmo 2015

Artikelen 9 tot en met 12: indexatie bedragen beschermd wonen

- Het gaat hier om de vaststelling van de bedragen die in mindering worden gebracht op het bijdrageplichtig inkomen van personen die beschermd wonen.

Financiële en procedurele rechtmatigheid: de gemeente is verplicht deze bedragen aan te houden.

Bijlage 2B: Samenvatting procedurele en financiële bepalingen in landelijke wet- en regelgeving

Kern jeugdwet

Met de invoering van de jeugdwet is de verantwoordelijkheid voor de jeugdhulp gedecentraliseerd naar gemeenten. De kern van de Jeugdwet is daarbij dat gemeenten beleids- en bestedingsvrijheid hebben ten aanzien van de wijze waarop invulling wordt gegeven aan deze jeugdhulp.

Dit geldt dus ook voor de bepalingen die in het transitiejaar 2015 direct relevant zijn voor het creëren van de voorwaarden voor het komen tot een goedkeurende verklaring bij de gemeentelijke jaarrekening. Dit betekent dat bepalingen over toegang (recht tot leveren), levering (omvang en duur van jeugdhulp) en financiering van zorg (levering en declaratie) vrij is in te vullen door gemeenten. Landelijke regelgeving legt dan ook weinig tot geen beperkingen op. De materiële controle bij gemeenten dient zich derhalve te concentreren op de bepalingen zoals die in de gemeentelijke verordening en contractvoorwaarden zijn opgenomen.

Het begrip rechtmatigheid

Rechtmatigheid in algemene zin wil zeggen: in overeenstemming met de relevante wet en regelgeving. Een proces of de uitkomsten daarvan voldoen wel of niet aan de van kracht zijnde wet- en regelgeving. In die zin is rechtmatigheid een absoluut begrip. De concrete invulling van het begrip is echter afhankelijk van de gekozen normstelling: de aard en reikwijdte van de regelgeving, de soort organisatie en het karakter van het betreffende proces of de uitkomst daarvan. Het begrip rechtmatigheid is dus gekoppeld aan het object van onderzoek. Rechtmatigheid valt uiteen in financiële rechtmatigheid en procedurele rechtmatigheid.

- Bij financiële rechtmatigheid hebben handelingen en beslissingen van een organisatie directe financiële gevolgen. De rechtmatige uitvoering van taken is rechtstreeks gekoppeld aan een geldstroom. Als taken niet rechtmatig worden uitgevoerd, heeft dat financiële consequenties voor de concessiehouder. De controleverklaring bij de financiële verantwoording is gericht op financiële rechtmatigheid.
- Bij procedurele rechtmatigheid heeft de rechtmatige uitvoering van taken geen financiële dimensie. De uitvoering van deze taken kan niet direct worden gekoppeld aan een geldstroom. De procedurele rechtmatigheid valt buiten de reikwijdte van de controleverklaring bij de financiële verantwoording.
Een voorbeeld van een procedurele bepaling: *"Het college licht de jeugdige en zijn ouder vooraf volledig, objectief en in voor hem begrijpelijke bewoordingen in over de gevolgen van de keuze voor een budget in plaats van een individuele voorziening in natura."* (art 8.1.6) of *"Colleges werken met elkaar samen, indien nodig voor een doeltreffende en doelmatige uitvoering van deze wet."* (art 2.8).

Bij procedurele rechtmatigheid zijn meer bepalingen van toepassing en de hoofdvraag daarbij is wat er vanuit het Rijk wordt ondernomen als een gemeente onvoldoende invulling geeft aan de bepalingen in de Jeugdwet en de onderliggende regelgeving.

De primaire insteek hierbij is dat de lokale democratie zijn werk moet doen, pas in uiterste nood, als de toegankelijkheid, kwaliteit en betaalbaarheid van de jeugdhulp in het geding is, dan komt een interventie vanuit het Rijk in beeld. Bij ernstige taakverwaarlozing kan besloten worden tot een indeplaatsstelling. Hiertoe wordt een escalatieladder doorlopen, die begint met het voeren van een overleg met de betreffende gemeenten.

Daarnaast zijn er ook andere partijen die een rol vervullen bij het toetsen of voldaan is aan de bepalingen uit wet- en regelgeving. Hierbij kan gedacht worden aan de inspectie, Jeugdzorg, de inspectie VenJ en de Certificerende Instanties t.b.v. de Gecertificeerde Instelling.

Bepalingen met financiële en procedurele rechtmatigheid

De accountantsdienst Rijk (ADR) heeft een inventarisatie gemaakt van alle bepalingen in de landelijke wet- en regelgeving voor Jeugd waarbij financiële en procedurele rechtmatigheid aan de orde is. In hun memo 'Decentralisatie Jeugdwet Inventarisatie rechtmatigheidscriteria' is per artikel gekeken:

- wie er verantwoordelijk is: Rijk (VWS, VenJ, BZK), Gemeente, Rvdk, GI, etc.;
- of de uitvoering van het artikel de financiële en procedurele rechtmatigheid van de verantwoordelijke partij raakt; en
- of de uitvoering door een overige partij wordt getoetst (o.a. inspectie jeugdzorg, inspectie VenJ, certificerende instantie).

Onderstaand is een overzicht gegeven van de bepalingen uit de Jeugdwet en het Besluit Jeugdwet te maken hebben met financiële en procedurele rechtmatigheid. Dit overzicht heeft alleen

betrekking op bepalingen die gemeenten betreffen en is dan ook een 'subset' van de inventarisatie van de ADR die zich ook op verantwoordelijkheden van de andere actoren binnen het jeugdstelsel richt.

Achtereenvolgens:

- A. De Jeugdwet
- B. Besluit Jeugdwet:
- C. Regeling houdende gegevensoverdracht

A. Bepalingen uit de jeugdwet

Artikel 1.2: Begripsbepaling en reikwijdte

- 1.a: *College geen voorziening treffen* als zorgaanspraak bestaat op Wet langdurige zorg, Beginselenwet JJI of Zorgverzekeringswet.
- 1.b: *College geen voorziening treffen* als zorgaanspraak bestaat, *naar oordeel van college*, op grond van andere wettelijke bepaling, *met uitzondering van* een maatwerkvoorziening inhoudende begeleiding als bedoeld in Wet maatschappelijk ondersteuning 1.1.1.
- 2: *College wel voorziening treffen* als meerdere oorzaken ten grondslag liggen aan problematiek en daardoor zowel een vorm van zorg (Wet langdurige zorg of Zorgverzekeringswet) als een soortgelijke voorziening op grond van Jeugdwet kan worden verkregen.
- 3: *College wel voorziening treffen* (afwijking tot lid 1), indien het jeugdhulp betreft als bedoeld in artikel 2.4.2.b.
- 4: *College kan voorziening weigeren* wanneer gegronde redenen zijn dat cliënt aanspraak kan doen gelden op verblijf in een instelling (Wet langdurige zorg) of weigert mee te werken aan het verkrijgen van een besluit dienaangaande.

Financiële en procedurele rechtmatigheid: De gemeente zal in materiële zin niet willen betalen voor zorg waarbij een andere wet voorliggend is, maar wel hiervoor betalen is wettelijk toegestaan.

Artikel 1.3 lid 1, 2 en 4

- 1: Wet is van toepassing op in Nederland verblijvende jeugdigen.
- 2: *College wel voorziening treffen* aan rechtmatig in Nederland verblijvende vreemdelingen (zie Vreemdelingenwet 2000) als bedoeld in artikel 2.3 lid 1 tot 4 en uitvoering te geven aan artikel 2.4.2.
- 4: *Gehele of gedeeltelijke uitbreiding van verantwoordelijkheid college*, als bedoeld in lid 2, aan niet rechtmatig verblijvende vreemdelingen in Nederland bij of krachtens algemene maatregel van bestuur (in afwijking van lid 2 en Vreemdelingenwet 2000 artikel 10).

Financiële en procedurele rechtmatigheid: De gemeente zal in materiële zin niet willen betalen voor zorg aan niet rechtmatig in NL verblijvende jeugdigen voor zover de Jeugdwet of het besluit Jeugdwet daar geen verplichting toe oplegt, maar wel hiervoor betalen is wettelijk toegestaan.

Artikel 2.1: Gemeente

- *Taak gemeentelijk beleid binnen jeugdhulp domein*:
 - o a: voorkomen, vroege signalering en interventie;
 - o b: versterken van opvoedkundig klimaat;
 - o c: bevorderen van opvoedvaardigheden;
 - o d: inschakelen, herstellen en versterken van eigen mogelijkheden en probleemoplossend vermogen;
 - o e: bevorderen veiligheid jeugdige in opvoedsituatie;
 - o f: integrale hulp bij multiproblematiek;
 - o g: tot stand brengen, uitvoeren en verlenen van hulp in relatie tot familiegroepsplannen (ter uitvoering van artikel 4.1.2).

Financiële en procedurele rechtmatigheid: De invulling van deze bepaling is de verantwoordelijkheid van gemeenten. Dit zal over het algemeen leiden tot een gemeentelijke verordening waar de toegang tot jeugdhulp in geregeld is.

Artikel 2.2

- 1: *Periodiek een plan vaststellen door gemeenteraad* dat richting geeft aan de door *gemeenteraad en college* te nemen beslissingen betreffende preventie, jeugdhulp, kinderschermingsmaatregelen en jeugdreclassering.
- 2: Het plan (*van het door de gemeente te voeren beleid*) bestaande uit hoofdzaken geeft aan:
 - a: gemeentelijke visie en doelstellingen van dit beleid;
 - b: hoe beleid uit te voeren in samenhang met *verantwoordelijkheid van het college* inzake het advies- en meldpunt huiselijk geweld en kindermishandeling en welke acties in de door het plan bestreken periode worden ondernomen;
 - c: welke *resultaten de gemeente wil behalen*, hoe dit gemeten zal worden en welke outcomecriteria wordt gehanteerd ten aanzien van aanbieders en instellingen;
 - d: hoe *college* uitvoering geeft aan artikel 2.7 lid 2 en hoe wordt gewaarborgd dat jeugdhulpaanbieder voldoet aan eisen inzake verantwoordelijkheidstoedeling (artikel 4.1.1 lid 2 en juncto 4.1.5. lid 1);
 - e: wijze waarop behoeften van kleine doelgroepen wordt vergewist door *gemeenteraad en college*.
- 3: Plan wordt, voor zover het de afstemming van en effectieve samenwerking met onderwijs betreft, niet vastgesteld voordat overeenstemming gericht overleg met samenwerkingsverband plaatsvindt (artikel 18a van Wet op primair onderwijs en artikel 17a van Wet op het voortgezet onderwijs). Samenwerkingsverband vindt plaats volgens een afgesproken procedure tussen verband en *college* en de procedure bevat een voorziening voor geschillen.

Procedurele rechtmatigheid: Opstellen van een periodiek beleidsplan door gemeente dat indirect ook richting geeft aan geldstromen betreffende preventie, jeugdhulp, kinderschermingsmaatregelen en jeugdreclassering.

Artikel 2.3

- 1: *College treft voorzieningen* bij noodzaak tot jeugdhulp, *naar oordeel van college*, en *waarborgt* deskundige toeleiding, advisering, bepaling en inzet van de aangewezen voorziening (woonplaatsbeginsel).
- 2: *College treft voorzieningen* betreffende vervoer van jeugdige naar en van locatie van jeugdhulp wanneer noodzakelijk, *naar oordeel college*, in verband met medische noodzaak of beperkingen in zelfredzaamheid.
- 3: *College treft voorzieningen*, indien noodzakelijk *naar oordeel college*, aan ouders om rol als verzorgers en opvoeders te blijven vervullen, indien jeugdige nog geen 18 is, aangewezen is op permanent toezicht en die jeugdhulp (artikel 1.1 onder 2 of 3) of verpleging (artikel 11 van de Zorgverzekeringswet) ontvangt.
- 4: *College houdt* bij bepaling van jeugdhulp redelijkerwijs *rekening met* behoeften en persoonskenmerken van de jeugdige/ouders en culturele en levensbeschouwelijke/godsdienstige achtergronden.
- 5: Aan jeugdige en ouders *wordt keuzevrijheid geboden* met betrekking tot activiteiten van jeugdhulp, voor zover redelijkerwijs mogelijk is.
- 6: *College draagt zorg voor* dat jeugdige bij UHP, indien redelijkerwijs mogelijk, bij een pleegouder of een gezinshuis wordt geplaatst, tenzij niet in aantoonbaar belang van jeugdige is.

Financiële en procedurele rechtmatigheid: Dit betreft de verhouding tussen College en Gemeenteraad. De uitwerking aan dit artikel moet worden opgenomen in de gemeentelijke verordening, contracten met of facturen aan gemeenten. Gemeente dient verordening en contracten uit te voeren, indien geen contract aanwezig wel betalen.

Artikel 2.4

- 1: *College doet een verzoek* tot onderzoek bij RvdK *wanneer het college tot oordeel* komt dat een maatregel met betrekking tot gezag over een minderjarige (woonplaatsbeginsel) moet worden overwogen.
- 2: *College is verantwoordelijk voor de uitvoering* van kinderschermingsmaatregelen, jeugdreclassering en jeugdhulp die voortvloeit uit strafrechtelijke beslissing (woonplaatsbeginsel). *Dit houdt voor het college in*:
 - o a: *voorziet* een toereikend aanbod van gecertificeerde instellingen;
 - o b: *inzet van jeugdhulp* die nodig wordt geacht bij uitvoering kinderschermingsmaatregel, machtiging van UHP (artikel 265 b van Boek 1 van het Burgerlijk Wetboek), strafrechtelijke beslissing of jeugdreclassering.

- 3: *College draagt zorg voor* dat bij kinderbeschermingsmaatregelen en jeugdreclassering redelijkerwijs rekening wordt gehouden met behoeften en persoonskenmerken van de jeugdige/ouders en culturele en levensbeschouwelijke/godsdienstige achtergronden.

Financiële en procedurele rechtmatigheid: Zie artikel 2.3.

Artikel 2.5

- *College draagt zorg voor* (ter uitvoering van artikel 2.3 lid 4 en artikel 2.4 lid 3) dat passende jeugdhulp wordt *ingezet* of passende gecertificeerde instelling de kinderbeschermingsmaatregel of jeugdreclassering uitvoert.

Financiële en procedurele rechtmatigheid: Dit betreft de verhouding tussen College en Gemeenteraad. De uitwerking zit in de contractering van voldoende aanbod. Gemeente dient verordening en contracten uit te voeren, indien geen contract aanwezig wel betalen.

Artikel 2.6

- 1: *College is verantwoordelijk voor*:
 - o a: kwalitatief en kwantitatief toereikend aanbod om aan taken (als bedoeld in artikelen 2.2, 2.3 en 2.4 lid 2, onderdeel b) te voldoen;
 - o b: laagdrempelig en herkenbaar aanbieden van jeugdhulp. Jeugdhulp te allen tijde bereikbaar en beschikbaar is in situaties waar onmiddellijk uitvoering is geboden;
 - o c: degenen die beroepsmatig werken met jeugdigen deskundig advies kunnen krijgen;
 - o d: jeugdigen kosteloos en anoniem advies kunnen krijgen;
 - o e: voorzien in maatregelen om kindermishandeling te bestrijden;
 - o f: beroep op vertrouwenspersoon door jeugdigen en (pleeg)ouders;
 - o g: jeugdhulp ook toegankelijk is na verwijzing door huis/jeugdarts, medisch specialist en professionele standaarden hanteren (zie artikel 453 van Boek 7 van het Burgerlijk Wetboek).
- 2: *College verantwoordelijk voor* een onafhankelijke vertrouwenspersoon die werkzaam is bij een rechtspersoon met volledige rechtsbevoegdheid. En *stelt* de vertrouwenspersoon in de gelegenheid zijn taak uit te oefenen.
- 3: Hetgeen in artikel 4.1.6, lid 1,2,3,5, is bepaalt ten aanzien van jeugdhulpaanbieder is van overeenkomstige *toepassing op het college*, voor zover het personen betreft die werkzaam zijn onder verantwoordelijk van het college, met betrekking tot de toeleiding, advisering, bepaling en inzetten van de voorziening.

Financiële en procedurele rechtmatigheid: Zie artikel 2.5.

Artikel 2.7

- 1: *College treedt, indien nodig, in overleg* met bevoegd gezag van school bij het treffen van een individuele voorziening (artikel 1 van Wet op primair onderwijs, Wet op het voortgezet onderwijs, Wet op de expertisecentra) of van een instelling waar jeugdige schoolgaand is (artikel 1.1.1 van Wet op educatie en beroepsonderwijs).
- 2: Op het *college zijn* de eisen inzake verantwoordelijkheidstoedeling (artikel 4.1.1, lid 2, juncto 4.1.5, lid 1) van overeenkomstige toepassing ten aanzien van personen die onder verantwoordelijkheid van het college werken en *door het college* worden ingezet om jeugdhulp te verlenen.
- 3: *College verzekert* zich bij het inzetten van de voorziening dat de jeugdhulpaanbieder in staat is te voldoen aan de eisen inzake de verantwoordelijkheidstoedeling (artikel 4.1.1, lid 2 juncto 4.1.5, lid 1).
- 4: *College maakt afspraken* met huis/jeugdartsen, medische specialisten en zorgverzekeraars over de voorwaarden waaronder en de wijze waarop de verwijzing (artikel 2.6, lid 1g) plaatsvindt, onverminderd het hanteren van professionele standaard (artikel 453 van Boek 7 van het Burgerlijk Wetboek).
- 5: *College stemt* de wijze waarop de verantwoordelijkheden op grond van deze wet uitvoert, af met zorgverzekeraars met het oog op hun wettelijke verantwoordelijkheden.

Financiële en procedurele rechtmatigheid: Zie artikel 2.5.

Artikel 2.8

- 1: *Colleges werken met elkaar samen*, indien nodig voor een doeltreffende en doelmatige uitvoering van deze wet.

- 2: Bij algemene maatregel van bestuur kunnen gebieden worden aangewezen *waarbinnen colleges opgedragen taken samenwerken*, uitsluitend indien de noodzakelijke samenwerking in deze gebieden ontbreekt en nadat Ministers van VWS en V&J op overeenstemming gericht *overleg hebben gevoerd met betrokken colleges*. Bij die maatregel kunnen regels worden gesteld over de vorm van samenwerking.
- 3: Voordracht voor vast te stellen algemene maatregel van bestuur (lid 2) wordt gedaan door Ministers van VWS, V&J, BKZ.
- 4: Voordracht voor vast te stellen algemene maatregel van bestuur (lid 2) wordt niet gedaan nadat ontwerp in Staatscourant is bekendgemaakt en aan een ieder de gelegenheid is geboden om binnen 4 weken wensen en bedenkingen ter kennis te brengen aan Ministers VWS en V&J. Gelijktijdig met bekendmaking wordt het ontwerp aan de beide kamers der Staten-Generaal overgelegd.

Procedurele rechtmatigheid: Artikel is minder van toepassing als gemeenten niet samenwerken of geen algemene maatregel van bestuur aanwezig is. De mate van samenwerking beïnvloedt indirect de geldstromen van gemeenten

Artikel 2.9

- *Gemeenteraad stelt* bij verordening en met inachtneming van het bepaalde bij of krachtens deze wet in ieder geval *regels over*:
 - o a: *door het college te verlenen* individuele en overige *voorzieningen*, met betrekking tot voorwaarden voor toekenning, beoordeling en afwegingsfactoren bij individuele voorziening;
 - o b: *de wijze* waarop toegang tot en toekenning van individuele voorziening *wordt afgestemd* met andere voorzieningen op het gebied van zorg, onderwijs, maatschappelijke ondersteuning, werk en inkomen.
 - o c: *de wijze waarop* de hoogte van een pgb (artikel 8.1.1) *wordt vastgesteld*;
 - o d: *de bestrijding* van het ten onrechte ontvangen van een individuele voorziening of een pgb, alsmede misbruik of oneigenlijk gebruik van de wet.

Procedurele rechtmatigheid: De gemeentelijke verordening dient bepalingen over deze onderwerpen te bevatten.

Artikel 2.11

- 1: *College kan de uitvoering* van deze wet door derden laten verrichten.
- 2: Indien levering van jeugdhulp, kinderbeschermingsmaatregel of jeugdreclassering wordt aanbesteed, *gunt het college* de overheidsopdracht op grond van de naar zijn oordeel economisch meest voordelige inschrijving en maakt in de aankondiging van de overheidsopdracht bekend welke nadere (kwaliteits)criteria hij stelt.
- 3: In afwijking van artikel 2.114, lid 2 van de Aanbestedingswet 2012 *kan het college een overheidsopdracht niet* enkel op grond van het criterium de laagste prijs *gunnen*.

Financiële en procedurele rechtmatigheid: Dit betreft de verhouding tussen College en Gemeenteraad. Meestal is het inkoopbeleid vooraf vastgesteld.

Artikel 2.12

- Bij verordening *worden regels gesteld* ter waarborging van een *goede verhouding tussen de prijs* voor de levering van jeugdhulp, kinderbeschermingsmaatregel of jeugdreclassering (artikel 2.11, eerste lid) en de eisen die worden gesteld aan de kwaliteit daarvan. Rekening houdend met deskundigheid van beroepskrachten en arbeidsvoorwaarden.

Financiële en procedurele rechtmatigheid: De gemeentelijke verordening dient bepalingen over deze onderwerpen te bevatten.

Artikel 2.13

- 1: *College ziet erop toe bij een overeenkomst* met de aanbieder/instelling dat deze met degenen die voor hen in opdracht van het college jeugdhulp of kinderbeschermingsmaatregelen/jeugdreclassering uitvoerden in overleg treedt over:
 - o a: overname van het betrokken personeel (artikelen 662 en 663 van Boek 7 van het Burgerlijk Wetboek);
 - o b: zo veel mogelijk voortzetten van bestaande hulpverleningsrelaties tussen hulpverleners en jeugdigen/ouders.
- 2: *College ziet erop toe* dat aanbieder/instelling zich zo veel mogelijk inspant de overname (lid 1a) en het voortzetten van bestaande hulpverleningsrelaties (lid 1b) te bewerkstelligen.

Procedurele rechtmatigheid: Dit betreft de verhouding tussen College en Gemeenteraad. De uitwerking zit in de contractering en de uitvoering van de gemeentelijke verordening.

Artikel 3.5: Gecertificeerde instellingen

- 1: Gecertificeerde instelling *overlegt met college* over bepaling en soort jeugdhulp bij kinderschermingsmaatregelen of jeugdreclassering (woonplaatsbeginsel).
- 2: Artikel 2.3, lid 6 is van overeenkomstige toepassing.
- 3: Gecertificeerde instelling *en het college leggen wijze van overleggen vast* in een protocol.
- 4: Lid 1 blijft buiten toepassing indien de verplichting tot het bieden van jeugdhulp rechtstreeks voortvloeit uit strafrechtelijke beslissing.

Financiële en procedurele rechtmatigheid: Financiële rechtmatigheid vloeit voort uit de beslissing die wordt genomen over het toekennen van (welk soort) jeugdhulp, uitzondering strafrechtelijk kader (lid 4). Regie ligt meer bij gecertificeerde instelling of in het vastgelegde protocol tussen gecertificeerde instelling en College (procedurele rechtmatigheid). Ook bij niet naleven van deze bepalingen zal de gemeente moeten betalen voor de geleverde jeugdhulp.

Artikel 6.1.2 lid 5: Gesloten jeugdhulp bij ernstige opgroei- en opvoedingsproblemen

- Een machtiging kan slechts worden verleend *indien het college* (woonplaatsbeginsel) of de instelling die de OTS uitvoert of de voogdij uitoefent, heeft bepaald dat een voorziening op het gebied van jeugdhulp en verblijf niet zijnde verblijf bij een pleegouder nodig is.

Financiële en procedurele rechtmatigheid: In het contact tussen kinderrechter en gemeente of toegangsteam moet deze goedkeuring worden gegeven.

Artikel 6.1.4 lid 3

- Een voorwaardelijke machtiging kan slecht worden verleend *indien het college* (woonplaatsbeginsel) of de instelling die OTS uitvoert of de voogdij uitoefent, heeft bepaald dat de jeugdige een voorziening op het gebied van jeugdhulp nodig heeft.

Financiële en procedurele rechtmatigheid: Zie art. 6.1.2. lid 5.

Artikel 6.1.8 lid 1

- *Indienen van een verzoek door college* gericht op het verkrijgen van een (spoed/voorwaardelijke) machtiging (woonplaatsbeginsel).

Procedurele rechtmatigheid: In relatie tot financiële rechtmatigheid: het indienen van het verzoek heeft geen financiële gevolgen, behalve als het verzoek wordt ingewilligd.

Artikel 6.1.12 lid 6

- *College doet aan RvdK mededeling van het vervallen van de machtiging* op grond van lid 4, alsmede van het besluit *geen nieuwe machtiging aan te vragen* na afloop van de geldigheidsduur van een machtiging. De aanbieder doet aan RvdK en aan het college mededeling van een besluit tot schorsing en intrekking als bedoeld in lid 5.

Financiële en procedurele rechtmatigheid: Dit betreft de correcte mededeling van een besluit, de machtiging is een voorwaarde voor het bieden van gesloten jeugdhulp. Deze vorm van jeugdhulp kan met dit besluit komen te vervallen. De uitwerking zit in de contractering en de uitvoering van de gemeentelijke verordening. Deze mededeling aan de RvdK is niet van invloed op de contractuele inkoopafspraken tussen gemeente en aanbieder van gesloten jeugdhulp.

Artikel 8.1.1: Financiën en verantwoording: PGB

- 1: *College verstrekt*, indien jeugdige/ouders dit wensen, een pgb.
- 2: Een pgb wordt *versterkt indien*:
 - o a: jeugdige/ouders *naar het oordeel van het college* op eigen kracht voldoende in staat zijn tot een redelijke waardering van belangen ter zake dan wel met hulp uit hun sociale netwerk, aanbieder etc., in staat zijn de aan een pgb verbonden taken op verantwoorde wijze uit te voeren;
 - o b: jeugdige/ouders zich gemotiveerd op het standpunt stellen dat zij de individuele voorziening die wordt geleverd door een aanbieder niet passend achten;

- c: *naar het oordeel van het college* is gewaarborgd dat jeugdhulp die tot individuele voorziening behoort en die de jeugdige/ouders van het budget willen betrekken, van goede kwaliteit is.
- 3: Bij verordening *kan worden bepaald onder welke voorwaarden* de persoon aan wie een pgb wordt verstrekt, de jeugdhulp kan betrekken van een persoon die behoort tot het sociale netwerk.
- 4: *Weigeren* van pgb door college:
 - a: kosten van het betrekken van jeugdhulp van derde hoger zijn dan kosten van individuele voorziening;
 - b: indien het college eerder toepassing heeft gegeven aan artikel 8.1.4 lid 1a, 1d, 1e.

Financiële en procedurele rechtmatigheid: Uitwerking van artikel dient onderdeel te zijn van de gemeentelijke verordening.

Artikel 8.1.3

- *College onderzoekt periodiek* of er aanleiding is een beslissing aangaande een pgb te heroverwegen.

Procedurele rechtmatigheid: Zie art. 8.1.1.

Artikel 8.1.4

- 1: *College kan een beslissing aangaande een pgb herzien* dat wel *intrekken*, indien het college vaststelt dat:
 - a: jeugdige/ouders onjuiste of onvolledige gegevens hebben verstrekt en de verstrekking van juiste of volledige gegevens tot een andere beslissing zou hebben geleid;
 - b: jeugdige/ouders niet langer op individuele voorziening of het daarmee samenhangende pgb zijn aangewezen;
 - c: individuele voorziening of het daarmee samenhangende pgb niet meer toereikend is te achten;
 - d: jeugdige/ouders niet voldoen aan voorwaarden van pgb;
 - e: jeugdige/ouders het pgb niet of voor een ander doel gebruiken dan waarvoor bestemd is.
- 2: *College bepaalt* in de beslissing (lid 1) het tijdstip waarop de beslissing in werking treedt.
- 3: *College kan bij dwangbevel geheel of gedeeltelijk* het ten onrechte genoten pgb *invorderen*, indien het college een beslissing aangaande pgb met toepassing van lid 1a heeft herzien dan wel ingetrokken.

Financiële en procedurele rechtmatigheid: Zie art. 8.1.1. Daarnaast is dit onderdeel van de materiële controle door de accountant.

Artikel 8.1.5

- 1: Het *verstrekken* van een individuele voorziening in natura *door of namens het college* aan jeugdige/ouder. Indien een derde de voorziening in natura oplevert, komen op de persoon die deze voorziening ontvangt, geen werkgevers-of opdrachtgeversverplichtingen te rusten.
- 2: Het *verstrekken* van betalingen voor jeugdhulp *door of namens het college* aan jeugdige/ouder, indien deze een budget ontvangt.

Procedurele rechtmatigheid: Deze bepaling regelt dat een PGB-houder geen werkgever wordt.

Artikel 8.1.6

- Het college *licht* de jeugdige en zijn ouder vooraf volledig, objectief, begrijpelijk *in* over de gevolgen van de keuze voor een budget i.p.v. een individuele voorziening in natura.

Procedurele rechtmatigheid: Dit betreft de verhouding tussen College en Gemeenteraad. De manier waarop invulling aan deze bepaling wordt gegeven is niet in de Wet vastgelegd.

Artikel 8.1.8

- 1: De Sociale verzekeringsbank (artikel 3 van de Wet structuur uitvoeringsorganisatie werk en inkomen) *voert namens de colleges de betalingen uit*, ten laste van verstrekte budgetten, alsmede het hiermee verbonden budgetbeheer.

- 2: Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur kunnen regels worden gesteld over de wijze waarop de Sociale verzekeringsbank de taak (lid 1) uitvoert.

Financiële en procedurele rechtmatigheid: De gemeente is verantwoordelijk voor de betalingen die de SVB verricht.

Artikel 8.2.3: Ouderbijdrage

- 1: Ouderbijdrage wordt vastgesteld en *ten behoeve van de gemeente geïnd door het bestuursorgaan* dat door de Ministers van VWS en V&J met vaststelling en de inning is belast.
- 2: *College doet onverwijld schriftelijk mededeling* (bevat gegevens die nodig zijn voor de vaststelling van de bijdrage) aan het bestuursorgaan dat door de Ministers van VWS & V&J (kunnen ook regels stellen over de wijze waarop mededeling wordt gedaan) met de vaststelling en de inning is belast van de aanvang, wijziging en beëindiging van jeugdhulp waarvoor een ouderbijdrage is verschuldigd.
- 3: Bestuursorgaan dat met de vaststelling en de inning is belast kan de ouderbijdrage invorderen bij dwangbevel (artikel 479g Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering).
- 4: Bijdrageplichtige kan tegen tenuitvoerlegging van dwangbevel in verzet komen bij rechtbank. Volgen verder nog specifieke uitvoeringsgegevens hierover.
- 5: Bestuursorgaan dat met de vaststelling en inning is belast (artikel 8.2.1.) kan buiten toepassing laten of daarvan afwijken.

Financiële en procedurele rechtmatigheid: De gemeente is verantwoordelijk voor de ouderbijdragen die het CAK int.

Artikel 10.1 lid 5: Overgangsrecht

- *College is verantwoordelijk* voor dat de jeugdige in situaties (lid 3 en 4), de jeugdhulp die reeds is ingezet voor inwerkingtreding van deze wet, na inwerkingtreding van deze wet kan voortzetten bij dezelfde aanbieder, indien dit redelijkerwijs mogelijk is. (Verstandelijke handicap, psychiatrische stoornis of beperking, zorg inhoudende begeleiding, persoonlijke verzorging, kortdurend verblijf)

Financiële en procedurele rechtmatigheid: Dit betreft alleen 2015 en is uitgewerkt in de contractering of subsidiëring.

Artikel 10.2 lid 5: Overgangsrecht

- *College is verantwoordelijk* voor dat de jeugdige in situaties (lid 3 en 4), de jeugdhulp die reeds is ingezet voor inwerkingtreding van deze wet, na inwerkingtreding van deze wet kan voortzetten bij dezelfde aanbieder, indien dit redelijkerwijs mogelijk is. (Geestelijke gezondheidszorg al dan niet met verblijf).

Financiële en procedurele rechtmatigheid: Dit betreft alleen 2015 en is uitgewerkt in de contractering of subsidiëring.

Artikel 10.3 lid 3 en 5: Overgangsrecht

- 3: *College is verantwoordelijk* voor dat de jeugdige in situaties (lid 2), de jeugdhulp die reeds is ingezet voor inwerkingtreding van deze wet, na inwerkingtreding van deze wet kan voortzetten bij dezelfde aanbieder, indien dit redelijkerwijs mogelijk is. (Jeugdzorg met indicatiebesluit).
- 5: *College is verantwoordelijk* voor dat bij de jeugdige in een situatie (lid 2), die voor inwerkingtreding van deze wet reeds is geplaatst bij pleegouder, de pleegzorg wordt voortgezet bij dezelfde pleegouders. Hiervan kan slechts worden afgeweken indien dat voor de verlening van verantwoorde hulp noodzakelijk is.

Financiële en procedurele rechtmatigheid: Dit betreft alleen 2015 (lid 3) en voor meerdere jaren (lid 5) en is uitgewerkt in de contractering of subsidiëring.

Artikel 10.4 lid 1

- *College is bevoegd tot het verwerken* van persoonsgegevens ten behoeve van (artikel 12.4 aanhef en lid a/b, artikelen 10.1, 10.2 en 10.3), het treffen van jeugdhulpvoorzieningen, kinderschermingsmaatregelen, jeugdreclassering voor jeugdigen/ouders in het eerste kalenderjaar na het kalenderjaar waarin de artikelen 10.1, 10.2 en 10.3 in werking zijn

getreden, in aansluiting op de verstrekking van voorzieningen *door het college* op grond van de artikelen 10.1, 10.2 en 10.3.

Procedurele rechtmatigheid: Deze bepaling maakt, tot op zekere hoogte, gegevensuitwisseling mogelijk in overeenstemming met de Wet bescherming persoonsgegevens.

Artikel 10.4 lid 4 en lid 6

- 4: *Ontvangende college zendt de gegevens door aan een ander college (woonplaatsbeginsel). Zo nodig treedt het ontvangende college daartoe in overleg met de andere colleges teneinde de gemeente waarbinnen de jeugdige zijn woonplaats heeft vast te stellen. Het ontvangende college bericht de verstrekker, (lid 2) indien sprake is van doorzending.*
- 6: *Gegevens worden vernietigd door college (lid 2 tot lid 5), uiterlijk 31 januari van het eerste kalenderjaar na het kalenderjaar waarop artikelen 10.1 10.2 en 10.3 in werking treden, tenzij de gegevens noodzakelijk zijn voor de uitvoering van een aansluitende voorziening op het gebied van jeugdhulp, kinderschermingsmaatregelen, jeugdreclassering (lid 1c), of door wettelijk voorschrift bewaren.*

Procedurele rechtmatigheid: Zie artikel 10.4 lid 1.

Artikel 10.4a lid 5

- College *is bevoegd* tot het verwerken van de persoonsgegevens (lid 4) die aan hem zijn verstrekt, voor zover dat noodzakelijk is om op de aanvraag te beslissen.

Procedurele rechtmatigheid: Zie artikel 10.4 lid 1.

Artikel 10.11

- De colleges *besteden*, in het kalenderjaar waarin in artikel 11.7 lid 1 inwerking treedt, bij regeling van ministers van VWS en V&J aangewezen gemeente bij het in die regeling aangewezen BJJ of rechtsopvolger minimaal 80% van het *budget* dat door de provincie in 2014 is verstrekt aan die BJJ met het oog op de uitvoering van zijn wettelijke taken.

Financiële en procedurele rechtmatigheid: Dit dient in de gemeentelijke verordening en in de contractvoorwaarden met de betreffende instelling(en) te worden uitgewerkt.

Artikel 12.4

- 1: *College en gemeenteraad bereiden zich tijdig en adequaat voor op verantwoordelijkheden* waarvoor zij bij de inwerkingtreding van deze wet verantwoordelijk voor zijn en waarborgen daarbij in het bijzonder:
 - o a: continuïteit van de verlening van jeugdhulp, kinderschermingsmaatregelen en jeugdreclassering;
 - o b: infrastructuur bieden voor lid a;
 - o c: beperken van de frictiekosten;
 - o d: functioneren van advies- en meldpunten voor huiselijk geweld en kindermishandeling.
- 2: Gemeenteraad *stelt beleidsplan* (artikel 2.2) en *verordening* (artikel 2.9) vast voor 1 november van het kalenderjaar waarin dit artikel in werking treedt.
- 3: *Colleges sluiten* ten behoeve van 2015 en artikel 2.6 lid 1a met door ministers van VWS en V&J aan te wijzen organisaties die een cruciale functie op het gebied van jeugdhulp vervullen en die voor de continuïteit van hun leveren voorzieningen afhankelijk zijn van een groot aantal gemeenten, voor 1 november 2014 *overeenkomsten*, waar afspraken zijn gemaakt over het budget, bevoorschotting en de hanteren tarieven.

Financiële en procedurele rechtmatigheid: De tijdige inrichting van het jeugdstelsel ligt in 2014, de effecten werken in 2015 door in de contractvoorwaarden.

Artikel 12.5

- College *publiceert* voor het eerst voor 1 juli van het tweede kalenderjaar na het kalenderjaar waarin artikel 2.10 inwerking is getreden, de uitkomsten van het in artikel 2.10 van deze wet juncto artikel 2.5.1. lid 1 van de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015 bedoelde onderzoek en versterkt gelijktijdig de in artikel 7.4.2 juncto 7.4.1 lid 1 bedoelde gegevens aan ministers van VWS en V&J.

Procedurele rechtmatigheid: Betreft een rapportage over de kwaliteit van jeugdhulp en de ervaringen van burgers.

B. Besluit Jeugdwet: samenvatting

Artikel 1.2: Begripsbepaling en reikwijdte: Vreemdelingen

- 1: *Verantwoordelijkheid* van college (artikel 1.3 lid 2 van de wet) geldt ook ten aanzien van vreemdelingen onder de 18 die geen rechtmatig verblijf in Nederland hebben.
- 2: College *treft* slechts een voorziening inhoudende verblijf bij een pleegouder (als een voorziening inhoudende jeugdhulp met verblijf aangewezen is (lid 1)), indien dit noodzakelijk is in het belang van de ontwikkeling van de jeugdige. Indien *het college* voor een vreemdeling verblijf bij pleegouder geboden *acht*, *geeft hij aan waarom* hij verblijft in een accommodatie van jeugdhulpaanbieder niet aangewezen acht.
- 3: Duur van voorziening (lid 1) is in overeenstemming met de verwachte duur van verblijf in Nederland en is ten hoogste een half jaar.
- 4: Indien *college een voorziening treft* (artikel 2.3 lid 1 van de wet) ten behoeve van een vreemdeling is de duur van die voorziening max. een halfjaar, indien bezit een verblijfsvergunning regulier voor bepaalde tijd, die verleend is onder de beperking die verband houdt met tijdelijke humanitaire gronden (artikel 3.5, lid 2 aanhef en onder i. van Vreemdelingenbesluit 2000).

Financiële en procedurele rechtmatigheid: Dit betreft de verhouding tussen college en gemeenteraad. De uitwerking aan dit artikel moet worden opgenomen in de gemeentelijke verordening, contracten met of facturen aan gemeenten. Gemeente dient verordening en contracten uit te voeren, indien geen contract aanwezig wel betalen.

Artikel 2.1: Gemeente

- College *draagt zorg* voor de beschikbaarheid van relevante deskundigheid met betrekking tot (artikel 2.14 lid 1 van de wet):
 - o a: opgroei- en opvoedproblemen, psychische problemen en stoornissen;
 - o b: opvoedingssituaties waardoor jeugdigen mogelijk in hun ontwikkeling worden bedreigd;
 - o c: taal- en leerproblemen;
 - o d: somatische aandoeningen;
 - o e: lichamelijke of verstandelijke beperking;
 - o f: kindermishandeling en huiselijk geweld.

Financiële en procedurele rechtmatigheid: Zie artikel 1.2.

Artikel 5.1.1: Geregistreeerde professionals

- 1: Jeugdhulpaanbieder, instelling en het *college dragen zorg*, voor zover het betreft, de toeleiding, advisering, bepaling en het inzetten van de aangewezen voorziening, dat de taken worden uitgevoerd door of onder verantwoordelijkheid van geregistreeerde professional en *delen de taken toe* met inachtneming van de specifieke kennis en vaardigheden van de geregistreeerde professional.
- 2: In afwijking van lid 1 *kan* de jeugdhulpaanbieder, instelling, het *college* anderen dan de geregistreeerde professional met de uitvoering van taken belasten, ten behoeve van de kwaliteit.
- 3: Jeugdhulpaanbieder, instelling, *college dragen zorg* voor dat geregistreeerde professionals hun taken kunnen verrichten met inachtneming van de voor hen geldende professionele standaarden.

Financiële en procedurele rechtmatigheid: Zie artikel 1.2.

Artikel 5.1.2: Geregistreeerde professionals

- Indien mogelijkheid tot registratie in het kwaliteitsregister jeugd wordt uitgebreid naar nieuwe categorieën van beoefenaren in het jeugddomein, blijft artikel 5.1.1 gedurende een jaar buiten toepassing op werktoedelingen *waarvan het college* voor zover het betreft de toeleiding, advisering, bepaling en inzetten van aangewezen voorziening,

jeugdhulpaanbieder, gecertificeerde instelling *aannemelijk kan maken* dat de toedeling plaatsvindt aan een niet tot die categorie beroepsbeoefenaar, indien die beroepsoefenaar reeds bij de aanvang van die periode binnen de betreffende organisatie werkzaam was.

Procedurele rechtmatigheid: De invulling van deze bepaling is de verantwoordelijkheid van gemeenten.

Artikel 7.5.1: Beleidsinformatie

- 1: De structurele verstrekking van gegevens (artikelen 7.4.2. en 7.4.3 van de wet) vindt plaats op elektronische wijze aan het CBS.
- 2: Ministers van VWS en V&J en het *college vragen geen gegevens* uit ten behoeve van de doelen bedoeld in artikel 7.4.1 van de wet, indien zij zelf of het CBS reeds over deze gegevens beschikken en deze gegevens gebruikt kunnen worden.

Procedurele rechtmatigheid: Deze bepaling maakt, tot op zekere hoogte, gegevensuitwisseling mogelijk in overeenstemming met de Wet bescherming persoonsgegevens.

Artikel 8.1.2: Ouderbijdrage

- 1: Bedragen voor ouderbijdrage:
 - o a: verblijf gedurende het etmaal, uitgesplitst naar 0-6, 6-12, 12-20 jaar;
 - o b: verblijf gedurende een deel van een etmaal.
- 2: Toepassing van lid 1 geldt de leeftijd van de jeugdige op de eerste dag van de betreffende maand.
- 3: Bij regeling van ministers van VWS en V&J worden bedragen (lid 1a) jaarlijks met ingang van 1 januari aangepast aan de ontwikkeling van de consumentenprijsindex.

Artikel 8.1.3: Ouderbijdrage

- 1: Geen ouderbijdrage is verschuldigd indien een jeugdige nog jeugdhulp wordt geboden als bedoeld in artikel 8.2.1. lid 1 van de wet, nadat bezwaar is gemaakt tegen het besluit tot verlening van deze jeugdhulp. *Het college stelt* het bestuursorgaan dat met de inning is belast *onverwijld in kennis van het bezwaar*.
- 2: Lid 1 n.v.t. indien het een jeugdige betreft ten aanzien van wie een kinderbeschermingsmaatregel is getroffen die tot verlening van zodanige jeugdhulp sterkt of die deze noodzakelijk maakt.
- 3: Geen ouderbijdrage door (stief)ouder ten aanzien van wie de rechter (artikelen 406 en 407 van Boek 1 van Burgerlijk Wetboek of van artikel 822 lid1c van Wetboek Burgerlijke Rechtsvordering) een bedrag heeft bepaald dat hij periodiek met betalen ter voorziening in de kosten van verzorging en opvoeding van zijn (stief)kind.

Financiële en procedurele rechtmatigheid (artikel 8.1.2 en artikel 8.1.3): Uitwerking van artikel dient onderdeel te zijn van de gemeentelijke verordening.

Artikel 8.3: Overige bepalingen

- Bij regelingen van de ministers van VWS en V&J kunnen regels worden gesteld over de uitvoering van de taak (artikel 8.1.8, lid 1 van de wet) door de Sociale verzekeringsbank (artikel 3 van de Wet structuur uitvoeringsorganisatie werk en inkomen).

Financiële en procedurele rechtmatigheid: Zie artikel 8.1.2 en 8.1.3. De gemeente is verantwoordelijk voor de betalingen die de SVB verricht.

C. Regeling houdende gegevensoverdracht in verband met de invoering van de Jeugdwet: samenvatting

Artikel 13

- *College wijst een ambtenaar aan* voor de ontvangst van de persoonsgegevens (artikelen 4, 7 en 10). Het *college is verantwoordelijk* voor dat de gegevens *geverifieerd* worden met de basisregistratie personen en het gezagsregister.

Procedurele rechtmatigheid: Deze bepaling maakt, tot op zekere hoogte, gegevensuitwisseling mogelijk in overeenstemming met de Wet bescherming persoonsgegevens.

Artikel 14

- Het bericht (artikel 10.4 lid 4 van de Jeugdwet) bevat de persoonsgegevens, waaronder bijzondere persoonsgegevens *die door het ontvangende college zijn ontvangen* van de verstrekker, de datum waarop die gegevens zijn ontvangen en de naam van de gemeente waar de jeugdige zijn woonplaats heeft naar het *oordeel van het ontvangende college*.

Procedurele rechtmatigheid: Zie artikel 13.